

PRÍBEH 2:

Spracovala: Mgr. Karin Černická

MÁM PORUCHU UČENIA. HRÁM S KARTAMI, KTORÉ MÁM. (Tomáš, 27 rokov, rozpráva, aké je to žiť s dyslexiou)

Príbeh je skutočný, uverejnený so súhlasom hlavného hrdinu. Meno bolo z dôvodu utajenia identity zmenené.

1 Začal by som škôlkou. Vtedy som sa vôbec necítil menejcenne. Nepocítoval som, že by som
2 mal nejakú poruchu učenia. Práve naopak, ako dieťa som bol veľmi aktívny, vynaliezavý až
3 *nevybitelný*. To som veľa krát počul na svoju adresu. Je však pravda, že som stále vymýšľal
4 nejaké somárčiny a rodičia ma museli dať na rôzne krúžky mimo škôlky, aby som večer
5 spokojne a hlavne *vybitý* zaspal.

6 V prvom ročníku sa to už však začalo pomaly prejavovať. Učiteľke sa nepáčil môj škrabopis
7 a aj moje čítanie bolo pomalšie. Dlhो som si musel odrátavať na prstoch. Nedokázal som si
8 nájsť iný systém, ktorý by ma doviedol k výsledkom jednoduchých príkladov. Vtedy neboli
9 nejaké asistentky, alebo niekto, kto by mi v triede pomohol. Učiteľka si spravila svoju robotu
10 a to bolo celé. Nechcem to hádzať len na ňu, problém bol asi aj v tom systéme, že sa o tom
11 veľmi nehovorilo. Koncom prvého stupňa, keď sme začali písať diktáty, ma poslali
12 k psychologičke. Diagnostikovala mi dyslexiu. Potom sa porozprávala s mojimi rodičmi, ale
13 so mnou to už nikto nerozoberal. A v tom takto spätne vidím chybu. Otestovali ma, ale nikto
14 mi potom nevysvetlil, že čo to vlastne je, tá DYSLEXIA, o čo sa jedná a kde je problém.

15 Na druhom stupni už všetci vedeli, že mám ťažkosti. Že pomaly čítam a neviem písať diktáty,
16 pričom som nebol jediný s týmito problémami. Aj napriek tomu, že som sa snažil, som mal
17 v diktátoch vždy minimálne 20 až 30 chýb. Po čase som akceptoval, že mi to nejde, a že vždy
18 dostanem z diktátu päťku. Prestal som sa snažiť o lepšiu známku. Ale boli aj predmety,
19 z ktorých som mal dobré známky. Vedel som sa naučiť veci naspamäť, texty, alebo poučky.
20 Mal som rád prírodopis a fyziku, aj na literatúru som sa vedel pripraviť. Avšak keď som mal
21 čítať pred spolužiakmi, nechcel som, bolo mi to nepríjemné. Kamarátili sme sa aj mimo školy,
22 chodili sme spolu na futbal či basketbal. No a ja som sa samozrejme s nimi porovnával, chcel
23 som byť na ich úrovni. Pri čítaní som si stále opakoval: „*Rýchlo, čítaj rýchlejšie.*“ Ale nedalo
24 sa to. Vždy som niečo skomolil, domýšľal som si slová, alebo som sa úplne zasekol. Potom
25 sa mi smiali a mne to bolo ľúto. Tu som sa prvýkrát stretol s výsmechom od spolužiakov.

26 Ako som už povedal, na základnej škole neboli žiadne asistentky. Od učiteľov som necítil
27 podporu, a už vôbec nie toleranciu. Úľavy? To bolo také, že: „Aké chcete úľavy? Ved' vy
28 simulujete.“ Nič, žiadne úľavy neboli. Učiteľia mi skôr dávali pocítiť, že tam nepatrím, že nie
29 som dostatočne dobrý.

30 Vekom a prechodom na strednú školu došlo ku zmenám. V detstve mi napríklad na tom, že
31 neviem, kde je aké i, že to napíšem zle, a čo si o tom myslia ostatní, až tak veľmi nezáležalo.

- 1 Ale keď som si začal písať s kamarátmi a frajerkami cez telefón, tak som to chcel napísať
2 dobre. Po čase som sa skôr mechanicky naučil, kde je ypsilon, kde je aká koncovka. Nevedel
3 som, a ani neviem vysvetliť pravidlá gramatiky. Na strednej škole ma veľmi motivovalo to,
4 že tam boli viacerí s rôznymi diagnózami, či už poruchy učenia, ADHD, alebo čokoľvek. A ja
5 som mal šancu byť najlepší a aj som chcel byť. Keď som videl, že sa aj niekto ďalší snaží, chcel
6 som ho predbehnúť. Počas tohto obdobia vidím najväčší posun v čítaní, písaní, a aj som
7 nadobudol sebavedomie. Aj prístup učiteľov bol oveľa lepší. Maturita bola pre mňa také
8 zadostučinenie, že aj napriek ľuďom, ktorí mi vštepovali, že to nikdy nezvládnem, tak som to
9 zvládol. A úplne sám, svojimi silami, a že teda nie som taký, ako mi ukazovali.
- 10 Teraz sa snažím toto všetko brať s nadhľadom, že je to súčasť môjho detstva, minulosť, ktorú
11 má každý, avšak treba sa sústrediť dopredu. Podľa mňa sa netreba ľutovať, že som nejaký
12 iný. Treba si uvedomiť, že je tu problém, ktorý treba riešiť, nie predstierať, že problém
13 neexistuje. Aj napriek tomu, že som spravil veľký progres viem, že stále si musím dávať pozor.
14 V práci, keď čítam plány, radšej si ich prejdem aj dva, trikrát, aby som sa uistil, že som to
15 správne prečítal a pochopil. Uvedomujem si, že písmenká sa mi stále prehadzujú, ale beriem
16 to tak, že: A ČO? Ako mladší som si stále myslel, že keď sa pomýlim, tak som nejaký hlupák
17 a budú sa mi všetci smiať. Dnes to beriem tak, že som sa pomýlil, tak si to jednoducho
18 prečítam ešte raz pomaličky. Viem, že keď som vystavený niečomu novému, nejakej
19 záťažovej situácii, tak sa tá moja porucha učenia začne prejavovať. V strese mávam problém
20 so zapamätávaním si informácií. Stáva sa, že sa musím potom aj viackrát dopytovať. Možno
21 vyzerám ako blbec, ale viem, že budem aspoň informovaný blbec, ktorý spraví svoju robotu
22 kvalitne.
- 23 Keby som mohol hovoriť so svojim mladším ja povedal by som mu: „*Nestresuj, jednoducho*
24 *je to tak. Máš karty, aké máš, hraj s tým, čo máš!*“

Ako citovať tento učebný materiál:

Černickaja, K., & Sokolová, L. (2022). Mám poruchu učenia. Hrám s kartami, ktoré mám. In: Dvorská, D., Sokolová, L., Karolčík, Š., Dovičák, M., Griguš, S., & Hrcán, Z.: Učiteľská akadémia UK [webová stránka]. Získané z <https://www.ucitelskaakademia.sk>.